

## **Väljavõte Maardu Gümnaasiumi õppekavast**

Kiidetud heaks õppenõukogus 27.8.2020 protokoll nr 5/2019-20

Kiidetud heaks hoolekogus 27.8.2020 protokoll nr 4

Kiidetud heaks õpilasesinduses 5.6.2020 protokoll 11

Kehtestatud direktori 31.8.2020 käskkirjaga nr 1-2/15

„Maardu Gümnaasiumi õppekava kehtestamine“

### **Maardu Gümnaasiumi hindamise kord**

#### **9. Õpilaste arengu, õppimise toetamise ja hindamise ning klassi, põhikooli, gümnaasiumiastme lõpetamise korraldus**

##### **9.1. Hindamine**

9.1. Hindamise eesmärk:

9.1.1. toetada õpilase arengut;

9.1.2. anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;

9.1.3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

9.1.4. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

9.1.5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

9.1.6. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks;

9.1.7. suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;

9.1.8. motiveerida õpilast hoolikalt õppeülesandeid täitma.

##### **9.2. Hindamisest teavitamine**

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

9.2.1. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhataja ja aineõpetajad õppeperioodi/kursuse alguses (esimeses klassijuhata- ja ainetunnis).

9.2.2. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Õpilasel on õigus saada teavet hinnete kohta aineõpetajatelt, klassijuhatajalt või e-koolist.

9.2.3. Kooli õppekavas sätestatud hindamise kord on avalikustatud kooli veebilehel.

9.2.4. Lapsevanemal on õigus saada teavet hindamise korralduse kohta kooli veebilehelt ja klassijuhatajalt.

9.2.5. Lapsevanemal on õigus saada teavet õpilase hinnete kohta kirjalikult klassijuhatajalt või e-koolist. Iga õppeaasta lõpus teavitatakse õpilast ning tema vanemat kokkuvõtivatest trimestri- ja aastahinnetest klassitunnistusega. Õppeaasta lõpus antakse klassitunnistus paberil. I–II trimestri tunnistus on kättesaadav e-koolis.

9.2.6. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

9.2.7. Kirjalike tööde hinded sisestab õpetaja e-kooli hiljemalt viie tööpäeva pärast töö tegemist. Suuliste vastuste hinded sisestab aineõpetaja e-kooli kahe tööpäeva jooksul.

9.2.8. Kontrolltöö toimumise aeg täpsustatakse vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist. Järgmist hindelist tööd ei korraldata enne, kui eelmise töö hinne on õpilastele teatatud ja e-kooli kantud.

### **9.3. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus**

9.3.1. Vastava õppeaine õpetaja hindab õpilase õpitulemusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

9.3.2. Põhikoolis trimestri ja gümnaasiumiastmes kursuse algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine/kursuse nõutavad õpitulemused, nende hindamise aja ja vormi.

9.3.3. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

9.3.4. Puudumise korral antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamise vormi ja tähtaja kehtestab aineõpetaja kokkuleppel õpilasega.

9.3.5. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk“.

9.3.6. Õpilasel on õigus parandada hinnet kokkuleppel aineõpetajaga. Järelevastamise käigus saadud hinne ei ole eelmisest tulemusest madalam. Õpetajal puudub volitusnorm õpilaste hindamisel arvestada asjaoluga, et vastuse hinne on saadud järelevastamise teel.

9.3.7. Võistluses, viktoriinis, konverentsis osalemise eest võib aineõpetaja õpilasele veel lisahinde(d) panna. Otsuse teeb aineõpetaja.

### **9.4. Kujundav hindamine**

9.4.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase õpitulemusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Kujundaval hindamisel lähtutakse põhimõttest, et hindamine toetab õpilase eneseväärikust ja -uskus, loob emotsionaalselt turvalise, meeldiva keskkonna, kujundab enesehinnangut õpilastel.

9.4.2. Õppetunni vältel saab õpilane suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

9.4.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

9.4.4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

9.4.5. Lihtsustatud õppel õpilastele tagatakse võimalused õpitulemuste saavutamiseks järgmiselt:

- 1.–2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks;
- 3.–5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks;
- 6.–7. klassi õpitulemused 7. klassi lõpuks;
- 8.–9. klassi õpitulemused põhikooli lõpuks.

9.4.6. Koolis korraldavad klassijuhatajad õpilastega arenguestlusti, mille käigus analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut, lähtudes õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (nt käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguestlust võimaldab anda tagasisidet üldpädevuste ja kooliastme jooksul taotletud pädevuste kujunemise kohta, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguestlustel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguestluste oluline osa on õpilase enesehindamine.

9.4.7. Õpilase koolist lahkumisel tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, teisendada viie palli süsteemi. Hindamisel lähtutakse ainekavas eeldatavatest õpitulemustest ja püstitatud eesmärkidest.

## **9.5. Õpitulemuste hindamine**

9.5.1. 1. klassis ja 2. klassis esimesel trimestril kasutatakse õpilase hindamisel sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Sõnaline hinnang toetub ainekavades iga õpitulemuse kohastatud õpitulemuse hindamise kriteeriumitele, mis on väljendatud erinevatel tasanditel.

9.5.2. Sõnalise hinnangu õpitulemuse hindamise kriteeriumid

Sõnaline trimestrihinne sisaldab:

1. õppeaine nimetus;

## 2. õpitulemused

- oskab;

- eksib;

- ei oska.

3. kirjalike tööde punktid;

4. põhisaavutused;

5. aineõpetajate ettepanekud edasiseks õppimiseks.

9.5.3. Klassitunnistuse juurde on lisatud tabel, kus on lahti kirjutatud:

1. õppeaine nimetus;

2. saavutatud õpitulemused;

3. ettepanekud edaspidiseks õppeks.

9.5.4. Kui õpilase saavutused õppeaines on nõrgad, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse tugisüsteemi teenus (logopeediline abi, õpiabi), et õpilane saavutaks õppeaines vajalikke teadmisi edasiseks õppimiseks.

9.5.5. 2.–12. klassides oodatavate õpitulemuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis:

Hindega „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „5“, kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „4“, kui õpilane on saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „3“, kui õpilane on saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „2“, kui õpilane on saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindega „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „1“, kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

9.5.6. Hinnanguga „Arvestatud“ („ARV“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui põhikooli õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud vastavalt õppekavale. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtvad hinded ja käimasoleva trimestri jooksul saadud hinded viiepallisüsteemi.

9.5.7. Hinnanguga „Mittearvestatud“ („MA“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub või on toimunud, kuid ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtvad hinded ja käimasoleva trimestri jooksul saadud hinded viiepallisüsteemi.

9.5.8. Hinnanguid „Arvestatud“ ja „Mittearvestatud“ võib kool kasutada gümnaasiumiastmes mõningate valikkursuste hindamisel ja neid hinnanguid ei teisendata viiepallisüsteemi.

9.5.9. Hinnanguid „Arvestatud“ ja „Mittearvestatud“ kasutatakse 9. kl lõputunnistusel III kooliastme loovtöö hindamise puhul.

## **9.6. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord ja hindamine**

9.6.1. Kui õpilasel on töö tegemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks, tegemata või esitamata töö eest märgitakse e-kooli hinne „!“.

9.6.2. Kui õpilase tööd on hinnatud hindegaga „puudulik“, „nõrk“ või „!“, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

9.6.3. Järelevastamisega seotud küsimustega pöördub õpilane aineõpetaja poole.

9.6.4. Järele vastatud töö parandatakse e-koolis (parandatud hinne jääb tärniga).

9.6.5. Kui õpilane puudub trimestri lõpus ja aineõpetaja ei saa õpilasele hinnet välja panna, vastab õpilane vajaliku materjali järele 10 õppepäeva jooksul uue trimestri alguses.

9.6.6. Õppetöö ajal koolivälises tegevuses osalemise peab õpilane kooskõlastama aineõpetajatega. Õpilane vastab selle materjali järele 10 õppepäeva jooksul pärast koolitulekut õpetajaga kokku lepitud ajal.

9.6.7. Õppetöö ajal perekondlikel põhjustel puudunud õpilase järeleõpetamise eest vastutab lapsevanem. Õpilane vastab vajaliku materjali järele 10 õppepäeva jooksul pärast koolitulekut õpetajaga kokku lepitud ajal.

9.6.8. Kui õpilane registreerib aineõpetaja juures end järeltööle, kuid ei saa mõjuval põhjusel järele vastata, peab ta aineõpetajat teavitama hiljemalt 6. tunni alguseks. Koolist puudumise

korral teavitab õpilane aineõpetajat e-posti teel. Kui õpilane ei teavita õpetajat, ei pea õpetaja andma uut võimalust järeltööks.

## **9.7. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted**

### 9.7.1. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted põhikoolis

9.7.1.1. Kokkuvõttev hinne põhikoolis on õppeaine trimestri-, aasta- ning kooliastmehinne.

9.7.1.2. Põhikoolis pannakse aastahinne välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

9.7.1.3. Õpilasele, kelle trimestri- või aastahinne on „puudulik“ või „nõrk“, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava. Õpilasele võib määrata ka mõne tugiteenuse (nt logopeediline abi), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

9.7.1.4. Õppeaine trimestrihinded võib välja panna arvestusliku töö põhjal.

9.7.1.5. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või hinnangutest tuleb välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või mitterahuldav hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö on pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi. Hinne või hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi, hiljemalt 31. augustiks.

9.7.1.6. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist.

9.7.1.7. Kui õpilane on kehalise kasvatus/tööõpetuse tundidest meditsiiniliste näidustuste tõttu vabastatud pikema perioodi jooksul, annab aineõpetaja talle täitmiseks kehalise kasvatus/ tööõpetuse arvestusliku kirjaliku/suulise töö.

9.7.1.8. Õppenõukogu otsustab aastahinnete või -hinnangute alusel, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

9.7.1.9. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta erandjuhul klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära nende arvamuse.

### 9.7.2. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted gümnaasiumiastmes

9.7.2.1. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.

9.7.2.2. Kui õppeaines on kursusehinne negatiivne, antakse õpilasele võimalus hinde parandamiseks sama õppeaasta jooksul õpetajaga kokkulepitud ajagraafiku alusel.

9.7.2.3. Õppeaine kursusehinded võib välja panna arvestusliku töö põhjal.

9.7.2.4. Kui õpilane on kehalise kasvatuse tundidest meditsiiniliste näidustuste tõttu vabastatud pikema perioodi jooksul, annab aineõpetaja talle täitmiseks arvestusliku kirjaliku/suulise töö.

9.7.2.5. Gümnaasiumiastme õpilasel on õigus parandada ühte positiivset kursuse hinnet kirjaliku avalduse alusel. Parandamine toimub mitte hiljem kui kolmanda õppeaasta esimese poolaasta jooksul.

9.7.2.6. Valikainete tundides osalemine on kohustuslik. Valikaine kooliastmehinne pannakse gümnaasiumiastme õpilasele, kui tal on sooritatud kõik kohustuslikud suulised, kirjalikud ja praktilised tööd, arvestused, testid.

## **9.8. Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustamine**

9.8.1. Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustamine põhikoolis

9.8.1.1. Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeaasta lõppu.

9.8.1.2. Klassikursust ei jäeta kordama individuaalse õppekava järgi õppivaid õpilasi.

9.8.1.3. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

9.8.1.4. Õpilase võib jätta erandjuhul lapsevanema/eeskostja avalduse põhjal klassikursust kordama.

9.8.2. Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustamine gümnaasiumiastmes

9.8.2.1. Gümnaasiumiastmes kursusehinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi.

9.8.2.2. Õpilane arvatakse koolist välja, kui õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamis õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja «nõrgad» või «puudulikud»;

9.8.2.3. Mittetatsionaarses õppes õppija arvatakse õpilaste nimekirjast välja, kui ta pole õppides viie järjestikuse õppenädala jooksul õppetööle ilmunud (välja arvatud koolikohustuslik õpilane);

9.8.2.4. Gümnaasiumiastmes õppivaid õpilasi jäetakse klassikursust kordama õpilase ja lapsevanema/eeskostja põhjendatud avaldusega.

## 9.9. Kooli lõpetamine

### 9.9.1. Põhikooli lõpetamine

9.9.1.1. Põhikooli õpilasele pannakse aastahinded enne lõpueksameid.

9.9.1.2. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

9.9.1.3. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

9.9.1.4. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksami töö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

9.9.1.5. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele kui teise keele eksami.

9.9.1.6. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele kui teise keele eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

9.9.1.7. Lihtsustatud õppes väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistus õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Kooli valitud eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks hiljemalt jooksva õppeaasta 1. veebruariks. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, sooritab eesti keele kui teise keele koolieksami. Õppenõukogu otsusel võib õpilase seadusliku esindaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud taotluse põhjal anda põhikooli lõputunnistuse ka lihtsustatud õppes õppivale õpilasele, kellel on:

- „nõrk“ või „puudulik“ lõpueksamihinne või õppeaine viimane aastahinne ühes õppeaines;
- „nõrk“ või „puudulik“ lõpueksamihinne või õppeaine viimane aastahinne kahes õppeaines.

9.9.1.8 Põhikooli lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 30 ning põhikooli riiklikus õppekavas § 23 sätestatud tingimustel ja korras.



## 9.9.2. Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõputunnistuse antakse õpilasele:

9.9.2.1. kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul vähemalt rahuldavad või arvestatud;

9.9.2.2. kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise või saksa keeles) riigieksamid;

9.9.2.3. kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami. Kui õpilane on näidanud vajalike teadmiste ja oskuste omandamist väljaspool kooli (rahvusvahelised õpilaskonkursid, eksamite sooritamine väljaspool kooli jne), võib eksamikomisjon lugeda õpilase koolieksami sooritatuks. Selleks esitab õpilane taotluse;

9.9.2.4. kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina;

9.9.2.5. (haridusliku erivajadusega õpilasele,) kellel on nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud õppekavas sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

9.9.2.6. Gümnaasiumi lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 31 ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 18 sätestatud tingimustel ja korras.

## 9.10. Hinnete ja hinnangute vaidlustamine

9.10.1. Hinde või hinnanguga mittenoostumise korral pöördub õpilane või lapsevanem (seaduslik esindaja) kümne tööpäeva jooksul hinde väljapanemisest kooli juhtkonna poole kirjaliku taotlusega koos põhjendustega (kirjaliku töö puhul esitada ka kirjalik töö). Juhtkond küsib hinde pannud õpetaja käest kirjalikke selgitusi hindamise põhimõtete, korra ja kriteeriumide kohta ning hinde õigsuse põhjendust. Kooli direktor teeb otsuse saadud selgituste alusel ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates. Vajaduse korral vaatab taotluse läbi õppenõukogu, teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kolme tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

9.10.2. Kui õpilane ja lapsevanem (seaduslik esindaja) pole otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostava asutuse poole põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud korras.

9.10.3. Hinnet saab muuta ainult hinde pannud õpetaja või direktori käskkirjaga määratud isik.

9.10.4. Õpilasel ja/või lapsevanemal (seaduslikul esindajal) on õigus pöörduda ühe hinde vaidlustamise küsimuses ainult üks kord.

9.10.5. Hinnete ja hinnangute vaidlustamine, sh vaide esitamine ning vaidmenetlemine toimub haldusmenetluse seaduse § 71 - § 87 vaidmenetluse regulatsioonist lähtuvalt.

## 9.11. Õpilaste tunnustamise tingimused ja kord

9.11.1. Õpilast tunnustatakse:

1) kiitusega põhikooli lõpetamisel:

kiituskirjaga „**Väga hea õppimise eest**“ tunnustatakse 9. klassi õpilasi, kellel **kõigi lõputunnistusele kantavate õppeainete** aastahinded ja lõpueksamihinded on „väga head“. Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb klassijuhataja. Põhikooli kiitusega (põhikooli lõputunnistusel) tunnustamise otsustab kooli õppenõukogu.

2) kiituskirjaga põhikooli lõpetamisel:

kiituskirjaga „**Hea ja väga hea õppimise eest**“ tunnustatakse 9. klassi õpilasi, kellel on kõikide õppeainete aasta- ja eksamihinded „head“ ja „väga head“. Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb klassijuhataja, otsuse teeb õppenõukogu.

kiituskirja „**Väga heade tulemuste eest üksikus õppeaines**“ võib anda põhikooli lõpetajale, kellel selles õppeaines on 9. klassi aastahinne (ja eksamihinne) „väga hea“. Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb aineõpetaja, otsuse teeb õppenõukogu.

3) kuld- või hõbemedaliga gümnaasiumi lõpetamisel:

Kuldmedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kelle kõigi õppeainete kooliastmehinne on „väga hea“.

Hõbemedaliga tunnustatakse gümnaasiumilõpetajat, kellel kuni kahes õppeaines on kooliastmehinne vähemalt „hea“ ja ülejäänud õppeainetes „väga hea“.

Ettepaneku gümnaasiumilõpetaja kuld- või hõbemedaliga tunnustamiseks teeb klassijuhataja, tunnustamise otsustab kooli õppenõukogu.

4) kiituskirjaga 1.–8., 10.–12. klassi lõpetamisel:

- kiituskirjaga „**Väga hea õppimise eest**“ tunnustatakse põhikooli õpilasi, kellel on **kõikide õppeainete** aastahinded või gümnaasiumiastme õpilasi, kellel on õppeaasta kõikide kursuste hinded „väga head“. Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb klassijuhataja, otsuse teeb õppenõukogu.
- kiituskirjaga „**Hea ja väga hea õppimise eest**“ tunnustatakse põhikooli õpilasi, kellel on kõikide õppeainete aastahinded või gümnaasiumiastme õpilasi, kellel on õppeaasta kõikide kursuste hinded „head“ ja „väga head“. Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb klassijuhataja, otsuse teeb õppenõukogu.
- kiituskirja „**Väga heade tulemuste eest üksikus õppeaines**“ võib anda õpilasele, kellel selles õppeaines on aastahinne või gümnaasiumiastmes õppeaasta kõikide kursuste hinded „väga head“. Lisaks on õpilane saavutanud selles õppeaines silmapaistvaid tulemusi (olümpiaadidel, konkurssidel ja võistlustel osalemine). Ettepaneku õpilase tunnustamiseks teeb aineõpetaja, otsuse teeb õppenõukogu.

9.11.2. Lisaks tunnustatakse koolis õpilasi järgmiselt:

- 1) suuline tänu/kiituse avaldamine (nt klassi ees);
- 2) tänu/kiituse avaldamine e-koolis;
- 3) 1.–5. kl õpilasele või tema vanemale kirjalik tänu avaldamine õpilaspäevikus;
- 4) õnnitlemine, tänu avaldamine saavutuste eest kooli stendil, kooli kodulehel;

- 5) tänu/kiituse avaldamine kooli direktori käskkirjaga;
- 6) kiituskirjad (nt väga hea ja hea õppeedukuse ning eeskujuliku käitumise eest);
- 7) diplomid sportlike ja muude saavutuste eest;
- 8) kutse direktori pidulikule vastuvõtule;
- 9) kutse Maardu linnapea vastuvõtule;
- 10) kooli sümboolikaga autasud ja suveniirid;
- 11) aukirjad ja kingitused Harjumaa Omavalitsuse Liidu poolt;
- 12) aukirjad ja kingitused Maardu Linnavalitsuse poolt;
- 13) kutse Harju Omavalitsuste Liidu pidulikule vastuvõtule;
- 14) kutse presidendi pidulikule vastuvõtule;
- 15) õppekursiooni või õppekäiguga premeerimine;
- 16) esitamine tunnustamiseks nt kohalikule omavalitsusele, koolivälisele organisatsioonile.